

PRZEWODNIK KĄPIELOWY

Adres redakcyi i administracyi: Kraków, ulica Szewska 27.

➔ Popierajmy polskie zdrojowiska i uzdrowiska! ➔

I. Solanki

- a) pojedyncze:
Birsztany, Druskieniki, Rymanów (zdr. Klaudyi).
- b) jodowo-bromowe:
Ciechocinek, Iwonicz, Rabka, Rymanów (zdrój Celestyny i Tytusa).
- c) litowe:
Iwonicz, Rymanów.
- d) żoły (zgęszczone):
Ciechocinek, Rabka, Truskawiec.

II. Wody gorzkie:

Morszyn.

III. Wody siarczane:

Busko, Krzeszowice, Lubień, Niemirów, Solec, Swoszowice, Truskawiec.

IV. Szczawy

- a) alkaliczne:
Głębokie.

- b) alkaliczno-słone:

Krościenko n. Dunajcem, Szczawnica, Wysowa.

- c) wapniowe:

Drużbaki, Nałęczów.

- d) żelaziste:

Krynica, Nałęczów, Sławinek, Szczawnica, Wysowa, Żegiestów.

V. Cieplice:

Jaszczurówka koło Zakopanego.

VI. Kąpiele morskie:

Połąga.

VII. Uzdrowiska i stacye klimatyczne:

- a) górskie i podgórskie:

Bystra, Delatyn, Dora, Jaremcze, Jaworze, Kosów, Ojców, Ustroń, Wisła, Worochta, Zakopane, Zawoja.

- b) nizinne:

Czarniecka Góra, Grodzisk, Otwock, Sassów, Sławuta.

Uwaga. Tłustym drukiem oznaczono miejscowości, co do których bliższe szczegóły znajdują się w ogłoszeniach.

Polecają największy wybór
PAMIĄTEK Z KRAKOWA
Papiery listowe.
KARTKI Z WIDOKAMI.
Przybory
biurowe i kancelaryjne.

JANECZEK & ZIEMBICKI

Kraków, Rynek główny L. 8
naprzeciw kościoła św. Wojciecha.

Filia: Plac Maryacki L. 2.

Fabryczny skład
**LALEK i ZABAWEK
DLA DZIECI.**
= CENY NIZKIE. =
Towaru z Prus nie sprowadzamy!

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

Z ZASTOSOWANIEM NAJNOWSZYCH
PRĄDÓW W DZIEDZINIE FOTOGRAFII

POD FIRMA

KUCZYŃSKI i GÜRTLER

W KRAKOWIE, RYNEK GŁÓWNY, „PAŁAC SPISKI“

PRACE NAGRODZONE ŻŁOTYMI MEDALAMI W GENEWIE I ZURYCHU.

IWONICZ

Zakład zdrojowo-kąpielowy i klimatyczny
(stacja kolejowa Iwonicz w Galicyi).

Najsilniejsza szczawa słono-jodowo-bromowa. — Od dawna stwierdzona jej skuteczność we wszystkich postaciach żółtów (scrofulosa), w chorobach kości, jamy nosowej, uszu, skóry i wogóle we wszystkich chorobach, wymagających przyspieszenia odnowy materji. Leczenie orłopedyczne i masażowe. Inhalacje systemu „Waldenburga“ i systemu „Clara“. Kąpiele w gorącym powietrzu systemu „Polana“, tudzież sztuczne kąpiele gazowe.

Urządzenie Zakładu wzorowe, oświetlenie elektryczne, wodociągi, kaplica zakładowa, w której odprawia się codziennie Msza św. Lekarze zakładowi: **Doc. Dr. Antoni Gabryszewski** ze Lwowa i **Dr. Julian Staniszewski** z Krakowa, tudzież 6 lekarzy wolno praktykujących.

W sezonie I-szym od 15. maja do 20. czerwca i w III-cim od 20. sierpnia do końca września mieszkania znacznie tańsze. Uwolnienia od taksy na podstawie świadectw ubóstwa udziela się tylko w I. i III. sezonie.

— Zamówienia na mieszkania, wodę mineralną, sól, żug i muł przyjmuje i wszelkich wyjaśnień udziela

Dyrekcya Zakładu zdrojowo-kąpielowego w Iwoniczu.

**Zakład
lecniczy**
(sanatorium i zakład
dyetetyczno-fizykal-
no-wodoleczniczy)

„QUO VADIS“

w
Kissingen
Ludwigstrasse 16
(Bawarya)

Dra J. Maciejewskiego

dla chorób wewnętrznych (specjalnie żołądka, kiszek, serca, naczyń, wymiany materji), nerwowych i kobiecych, otwarty od 1. marca do 31. listopada.

Najnowsze urządzenia lecznicze dla balneo-, hydro- i elektroterapii, leczenie światłem i masażem. — Kuchnia dyetetyczna indyw. — Urządzenie nowoczesne, służba polska.

Cena za pokój z pensją i usługą od 4½ — 6 rubli dziennie.

Z środków leczniczych i kuchni dyetetycznej zakładu mogą korzystać także moi pacjenci mieszkający poza zakładem.

Wczesne zgłoszenia, szczególnie w głównym sezonie, pożądane.

Skuteczniejsza a tańsza
niż inne szczawy!!!

WODA KROŚCIENSKA

ze źródła Stefana

oddaje znakomite usługi w chorobach dróg oddechowych, pokarmowych, moczowych itp.

Poleca się jako wodę krajową
opieczętowaną przez P. T. lekarzy polskich.

Znakomity napój
dyetetyczny!!!

Naleczów

(GUBERNIA LUBELSKA)

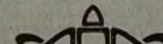
Zakład leczniczy cały rok otwarty.

W lecie kąpiele żelaziste i borowinowe.

C cały rok hydroterapia i wszelkie metody fizykalne.

Utrzymanie wraz z leczeniem 4 ruble dziennie.

Dyrektor Zakładu: **Dr. A. Puławski.**

Niemirów Niemirów

Zakład kąpielowy

Źródła siarczano-solno-alkaliczne; zbadane przez **Dra B. Radzi-
szewskiego** prof. chemii Uniw. lwowskiego i **K. Klinga** asyst.
instytutu chemii we Lwowie.

Znakomicie leczą choroby skórne, reumatyzm, artryzm, skrofule,
choroby nerwowe.

Niemirów położony wśród lasów szpilkowych, ma piękne
okolice, zdrowe powietrze. Kąpiele urządzone
w r. 1907 przez firmę **L. NITSCH** i **Ska** w Krakowie, według
najnowszych metod. Mieszkania większe i mniejsze po cenach
bardzo przystępnych. — Otwarcie sezonu 20 maja.

Stacja kolei:
MUSZYNA-KRYNICA

ze Lwowa 11 godzin jazdy
z Krakowa 6 > >
z Budapesztu 9 > >

KRYNICA

Poczta 3 razy dziennie
i urząd telegr. w miejscu.
Apteka.

C. K. ZAKŁAD ZDROJOWY W GALICYI

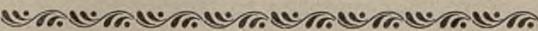
W Karpatach 600 m. n. p. m. Od stacji kolejowej godzina bitej drogi. Na stacji wygodne powozy. Środki lecznicze: Źródło: „Zdrój główny“ i „Słotwinka“ bardzo silnej szczawy wapienno i magneziowo-sodowo-żelazistej. Kąpiele mineralne bardzo obfite w kwas węglowy wolny, metodą Schwartza ogrzewane (w roku 1906 wydano 79.333). Wskazania lecznicze: niedokrewność, osłabienie nerwowe, blednica, przewlekły nieżyt pęcherza, choroby serca i naczyń krwionośnych etc. Nader skuteczne kąpiele borowinowe we wszystkich chorobach kobiecych, przy reumatyzmie, w sprawach wysiękowych, obrzękach wątroby etc. (w roku 1906 wydano 24.455). Skarbowy zakład hydropatyczny pod kierunkiem specjalisty **Dra Ebersa** (w roku 1906 wydano 15.463). Kąpiele gazowe z czystego kwasu węglowego. Kąpiele rzeczne, parowe, elektryczne, słoneczne, miesięnie. Klimat wzmacniający podalpejski. Leczenie terenowe. Wody mineralne miejscowe i wszelkie zagraniczne. Kefir. Żytyca. Mleko sterylizowane. Lekarz zakładowy **Dr. Kopff** z Krakowa, stale cały sezon. Nadto 16 lekarzy wolno praktykujących. Mieszkania: przeszło 1700 pokoi z całkowitym komfortem urządzonych w cenie od 1 K 20 h dziennie wwyż. Dom zdrojowy, wypożyczalnia książek. Restauracye. Pensjonaty prywatne, hotele, cukiernie. Kościół katolicki. Cerkiew. Muzyka zdrojowa stała (dyrektor **Adam Wroński**). Stały teatr, koncerty, odczyty, bale. Rozległy park szpilkowy, około 100 morgów obszaru. Wodociągi wody źródlanej słodkiej z gór sprowadzanej. Frekwencya w roku 1906 przeszło 7750 osób. Sezon od 15. maja do 10. października. W maju, czerwcu i wrześniu ceny kąpiele, mieszkań w domach skarbowych i potraw w restauracyi domu zdrojowego o 25% niższe. W lipcu i sierpniu nie udziela się ubogim żadnych ulg. Rozsyłka wód mineralnych krynickich od kwietnia do listopada. Składy we wszystkich większych miastach w kraju i za granicą. Taksa kuracyjna od 6 do 20 koron. Bliższych wyjaśnień na żądanie udziela, broszury i prospekta rozsyła

C. k. Zarząd zdrojowy w Krynicy.

PRZEWODNIK KĄPIELOWY

Organ polskiego Towarzystwa balneologicznego.

Dwutygodnik ilustrowany. — Wychodzi od 15. kwietnia do 1. października.

Redaguje Komitet. Redaktor: Dr. KAZIMIERZ FLIS.

Redakcja i administracja:
Kraków, ulica Szewska L. 27. — Telefon Nr. 405.

Rękopisów nie zwraca się.

OGŁOSZENIA:

za 1 wiersz petitem lub jego miejsce 30 hal.
Adresy lekarskie 1 K 50 h jednorazowo.

„Przewodnik kąpielowy“ rozsyła się bezpłatnie P. T. Lekarzom w Galicji, W. Ks. Poznańskiem i Królestwie Polskiem, czytelnikom publicznym, kawiarniom, cukierniom, restauracyom, hotelom i umieszcza w pociągach osobowych i pospiesznych na głównych liniach kolejowych. W prenumeracie kosztuje „Przewodnik kąpielowy“ 6 kor. za rocznik.

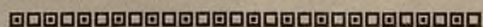
Przegląd najważniejszych chorób przewlekłych, nadających się do leczenia w polskich zdrojowiskach i uzdrowiskach.

Choroby	Nadają się do leczenia w zdrojowiskach i uzdrowiskach	Choroby	Nadają się do leczenia w zdrojowiskach i uzdrowiskach
Choroby serca i naczynia krążenia	Ciechocinek, Iwonicz, Jaworze, Krynica, Morszyn, Ojców, Rymanów, Szczawnica, Truskawiec.	Nerwice ogólne i przewlekłe choroby nerwowe z tłem anatomicznym	Bystra, Ciechocinek, Czarniecka Góra, Grodzisk, Jańskowice, Jaworze, Kiselka, Kosów, Krynica, Lubień, Maryówka, Morszyn, Nałęczów, Nowe Miasto, Ojców, Otwock, Sławuta, Solec, Szczawnica, Truskawiec, Zakopane, Żegiestów.
Choroby nosa, gardła, krtani, płuc i opłucnej	Birsztany, Bystra, Iwonicz, Jańskowice, Jaworze, Kamionka, Kosów, Nałęczów, Nowe Miasto, Ojców, Otwock, Rabka, Sławuta, Szczawnica, Truskawiec, Wysowa, Zakopane.	Choroby kości, mięśni i stawów na tle reumatycznym i gruźliczym	Birsztany, Busko, Ciechocinek, Druskieniki, Iwonicz, Krynica, Krzeszowice, Lubień, Morszyn, Rabka, Rymanów, Solec, Swoszowice, Truskawiec.
Choroby żołądka	Druskieniki, Krynica, Rymanów, Szczawnica, Żegiestów.	Choroby przemiany materii, jak otyłość, moczówka cukrowa, dna i t. d.	Birsztany, Busko, Czarniecka Góra, Krynica, Morszyn, Nałęczów, Ojców, Otwock, Rymanów, Solec, Szczawnica, Truskawiec, Żegiestów.
Choroby jelit	Birsztany, Druskieniki, Kamionka, Kosów, Krynica, Morszyn, Nałęczów, Truskawiec, Rymanów, Żegiestów, Szczawnica.	Choroby krwi	Bystra, Jaworze, Krynica, Morszyn, Nałęczów, Ojców, Sławuta, Szczawnica, Truskawiec, Wysowa, Zakopane, Żegiestów.
Choroby wątroby i dróg żółciowych	Ciechocinek, Iwonicz, Morszyn, Szczawnica, Truskawiec.	Zotły — przymiot	Birsztany, Busko, Ciechocinek, Druskieniki, Iwonicz, Lubień, Morszyn, Rabka, Rymanów, Solec, Swoszowice, Truskawiec.
Choroby śledziony	Iwonicz, Krynica, Szczawnica, Zakopane, Żegiestów.	Choroby skóry	Ciechocinek, Birsztany, Iwonicz, Lubień, Rabka, Rymanów, Solec, Swoszowice, Truskawiec.
Choroby nerek i pęcherza	Ciechocinek, Druskieniki, Krynica, Nałęczów, Rymanów, Szczawnica, Truskawiec.	Zatrucia morfinowe, wyskokowe, nikotynowe i rąciowe	Grodzisk, Kiselka, Maryówka, Nowe Miasto, Solec, Swoszowice, Zakopane.
Choroby kobiece	Birsztany, Busko, Ciechocinek, Czarniecka Góra, Druskieniki, Iwonicz, Jaworze, Krynica, Lubień, Maryówka, Morszyn, Nałęczów, Rabka, Rymanów, Solec, Swoszowice, Truskawiec, Żegiestów.		

**ZDZISŁAW
ZDANOWICZ**

W KRAKOWIE, UL. SŁAWKOWSKA 3, HOTEL SASKI

poleca: Kapelusze, Cylindry, P. & C. Habiga, Scotta i inne, Bieliznę męską, Krawaty, Rękawiczki, Płaszcz, Pele-ryny gumowe nieprzemakalne, Kufry, Torby, Paski, Plaidy, Necesery.

Zestawienie wód mineralnych zagranicznych z takimiż wodami krajowymi na podstawie rozbiórów już innych krajów, z ró-

UWAGA. Zestawione ze sobą zostały tylko źródła najczęściej używane

Numer bieżący	Nazwy 8-miu grup według dzisiejszej klasyfikacji	Podgrupy i ich główna charakterystyka chemiczna	Wody niemieckie
1	I. Cieplice obojętne*). Zawierają bardzo mało części stałych, nie więcej nad 0,6 w litrze wody. Dzielimy je na:	1 Cieplice o temperaturze niższej niż ciepłota ciała lub temperatury tej blizkie, i	Badenweiler w Schwarzwaldzie; Schlungenbad w Hessen-Nassauskiem; Landeck na Śląsku Pruskim.
2		2 Cieplice o temperaturze wyższej niż ciepłota ciała.	Warmbrunn na Śląsku Pruskim; Wildbad w Wirtembergii.
3	II. Szczawy proste**). (Wody stołowe).	1 Zawierają bardzo mało części stałych, a jedynym w nich działającym składnikiem jest kwas węglany.	Apollinaris, Fachingen, Selters i bardzo wiele innych.
4		1 Szczawy alkaliczne zawierające przewagę dwuwęglanów alkalicznych, a głównie dwuwęglan sodu.	Neuenahr w Pruszech; Obersalzbrunn; Kronenquelle; Cudowa; Eugenquelle na Śląsku pruskim, oraz inne, i wody poprzedniej (II.-ej) grupy.
5	III. Wody alkaliczne. Zawierają: dwuwęglany i węglany alkaliczne zwykle w znacznej ilości, sól kuchenną, związki litu, siarczan sodu i magnezyi, oraz arsen i kwas węglany we wszelkich postaciach, t. j. jako związany, pół związany i wolny. Dzielimy je na pięć podgrup, a mianowicie na:	2 Szczawy alkaliczne zawierające prócz dwuwęglanów alkalicznych związki litu.	Obersalzbrunn: Oberbrunnen i Kronenquelle na Śląsku pruskim.
6		3 Szczawy alkaliczno-solankowe czyli alkaliczno-muriatyczne zawierające chlorek sodu	Ems: Kraenchen, Kesselbrunn i Victoria w Hessen-Nassauskiem; Weilbach Natron-Lithionquelle tamże; Obersalzbrunn: Oberbrunnen na Śląsku pruskim. Soden w Hessen-Nassau.
7		4 Szczawy alkaliczno-solne, zawierające oprócz dwuwęglanów alkalicznych siarczan sodu.	Elster: Salzquelle w Saksonii (w tę grupę wód Niemcy są bardzo ubodzy).
8		5 Wody alkaliczne składem swym do powyższych zbliżone lecz prócz tego arsen zawierające.	Cudowna Eugenquelle na Śląsku pruskim (bardzo słaba, gdyż tylko 0,002 arsenu zawiera).
9	IV. Wody z ziemiami alkalicznymi.	1 Zawierają oprócz alkaliów związki ziem alkalicznych jako to: węglan wapna i magnezyi oraz siarczan wapna. Występują także jako szczawy ziemne.	Lippspringe w Westfalii i Wildungen w Waldeck-Pyrmont.
10	V. Wody żelaziste. Dzielimy je na trzy podgrupy, a mianowicie na:	1 Szczawy żelaziste dwuwęglan żelaza zawierające.	Homburg: Stahlbrunnen i Schwalbach w Nassauskiem; Elster: Moritzquelle w Saksonii; Pyrmont w Księstwie Waldeck-Pyrmont.
11		2 Wody żelaziste, zawierające siarczan żelaza i wolny kwas siarczany.	Hermannsbad na Śląsku pruskim; Muskau: Bade- i Neue Schwefelquelle tamże.
12		3 Wody z siarczanem żelaza, wolnym kwasem siarczanym i arsenem.	—

*) Cieplicami albo termami nazywamy wody przeważnie do kąpieli służące, których ciepłota bez sztucznego podgrzewania tak jak one z łona ziemi się wydostają, jest ciepłoty ciała blizką lub od niej wyższą. Dotąd znane są: termy czyli cieplice obojętne, cieplice siarczane i cieplice solankowe.

**) Szczawami nazywamy wszelkie wody zawierające kwas węglany wolny, bez względu na ich skład chemiczny.

chemicznych, stwierdzające możność zastąpienia wszelkich wód niemieckich wodami już to naszymi wnym dla chorych skutkiem.

z pośród wielkiej liczby znanych w różnych krajach Europy.

Wody krajowe	Wody innych krajów	U W A G I
Jaszczurówka (Olczyso) pod Zakopanem.	Neuhaus, Römerbad, Tüffer w Styrii; Johannsbad w Czechach; Pfaffers i Ragatz w Szwajcaryi.	Jaszczurówka, jedyna polska cieplica o temperaturze 20, 4° C., a więc najniższej, jaką między cieplicami spotykamy, lubo nie może mieć tego znaczenia co inne o wyższej ciepłocie, jednak jako uzupełnienie zabiegów wodoleczniczych daje się z wielką dla chorych korzyścią stosować.
—	Cieplice (Teplitz) w Czechach; Gastein (Gastun) w Salzkammergut.	
Woda z Krościenka nad Dunajcem w Galicyi; woda z Głębokiego (najbogatsza szczawa słotowa, dotąd na potrzeby zamiejscowe nie eksploatowana) tamże. Narzan na Kaukazie.	Bilin, Giesshübl, Krondorf w Czechach; Gleichenberg: Klausenquelle w Styrii i wiele innych. Bussang we Francyi.	Obecnie zaczęto więcej zwracać uwagi na wszelkie źródła i poddawać je rozbiórowi. W wielu razach rozbiór wykazał obecność wolnego kwasu węglanego i ilość części stałych odpowiadającą znanym szczawom alkalicznym. Tą drogą między innymi ujawniono wodę oblagorską „Ursus” i wodę żytnicką na Podolu, w miejscowości Żytniki.
Woda z Krościenka nad Dunajcem w Galicyi; woda z Głębokiego (dotąd nie eksploatowana) tamże. Borżom na Kaukazie.	Vichy, źródła: Celestins, Grande Grille i Vals (la Madelaine) we Francyi; Bilin, Krondorf, i w. i. w Czechach.	Należy zauważyć, iż grupa II., t. j. szczawy proste, bardzo się zbliżają do podgrupy pierwszej wód alkalicznych i dlatego w wielu balneologiach jedna i ta sama woda tu i tam figuruje.
Trzy te podgrupy wód alkalicznych reprezentuje w sposób wszelkim wskazaniom zadość czyniący Szczawnica w Galicyi z jej siedmioma zdrojami, które są: Magdaleny i Józefiny, silne szczawy solankowe sodowo-solne; Wandy, Stefana i Waleryi, szczawy solankowo-sodowe; Jana, szczawa solankowa sodowo-żelazista; Szymona, szczawa solankowa sodowo-litowa. Essentuki na Kaukazie.	Salvator na Węgrzech; Bilin: Sauerquelle i Josephsquelle w Czechach.	Siedm zdrojów szczawnickich przedstawia w swym składzie ilościowym dość wydatne różnice, co daje możność uczynienia zadość różnym wskazaniom leczniczym; i tak: w dwuwęglan sodu i magnezyi najbogatszy jest źródło Magdaleny; w chlorek sodu tenże zdroj i zdroj Józefiny; w siarczan sodu też same zdroje; w dwuwęglan litu zdroj Szymona; w wolny kwas węglany zdroj Stefana; zdroj Jana zawiera więcej niż inne dwuwęglanu żelaza Zdroje Waleryi i Wandy zajmują miejsce pośrednie.
—	Gleichenberg: Constantins- i Emmaquelle w Styrii; Łukaszowice na Morawach.	
—	Karlsbad, Marienbad, Franzensbad (Salzquelle) w Czechach; Rohitsch w Styrii; Tarasp w Szwajcaryi.	
—	La Bourboule źródła: Percière i Sedaiges we Francyi.	Dla ścisłości w klasyfikacji wyróżniamy wody alkaliczne z arsenem od innych, co ma więcej teoretyczne znaczenie, gdyż z wyjątkiem zdrojów La Bourboule nie przepisujemy wód alkalicznych dla arsenu, np. Vichy, choć te arsen zawierają.
Birsztany, w gub. Wileńskiej pow. Trockim, t. zw. Źródła Stare.	Contrexéville: pavillon, Vittel i Puges Saint-Leger we Francyi.	Zdroje Birsztzańskie posiadające skład chemiczny tej grupie wód właściwy i mogące wszelkie sprwadane wody tej kategorii zastąpić, nie były dotąd eksploatowane na eksport. Ma to obecnie nastąpić.
Krynica w Galicyi, zdroj główny i Słotwiński oraz 12 innych; Żegiestów tamże. Naęczów i Sławinek pod Lublinem, Szepetówka na Wołyniu.	Bardów na Węgrzech; Rodna w Siedmiogrodzie; Sangerberg i Franzensbad, (Franzensquelle) w Czechach, Spaa w Belgii.	W największej liczbie przypadków zdroje krajowe wystarczą. Z 5-ciu miejscowości tylko dwie, mianowicie Krynica i Żegiestów zajmują się wysyłką swych wód.
—	Levico fortius, Roncegno i Mitterbad w Tyrolu; Srebrenica: Guberquelle w Bośni.	Lecznicze znaczenie mają niemal wyłącznie wody z dwuwęglanem żelaza. Wody z siarczanem żelaza mają daleko mniejsze znaczenie, i dajemy je dla arsenu, jeśli go zawierają. Ze względu na trudność w ścisłym dawkowaniu tak ważnego jak arsen środka, racjonalniej jest przepisywać ten środek w postaci roztworów przygotowywanych w aptekach.
—	Levico i Roncegno w Tyrolu; Srebrenica: Guberquelle w Bośni.	

Numer bieżący	Nazwy 8-miu grup według dzisiejszej klasyfikacji	Podgrupy i ich główna charakterystyka chemiczna	Wody niemieckie
13		1 Solanki zimne.	Reichenhall w Bawarii; Kreuznach: gradirte i einfache Soole w Prusiech; Kołobrzeg-Golberg w Pomeranii i w. innych.
14		2 Solanki gorące.	Wiesbaden w Nassauskiem.
15		3 Szczawy solankowe zimne.	Kissingen w Bawarii; Soden w Nassauskiem; Homburg vor der Höhe: Elisabethbrunnen; Soden: Soolbrunnen w Nassauskiem.
16	VI. Solanki*). Główną ich część składową stanowi sól kuchenna.	4 Szczawy solankowe gorące.	Oeynhausien w Westfalii; Soden: Soolsprudel w Nassauskiem; Nauheim: Friedrich-Wilhelm Sprudel w Hessyi.
17	Dzielimy je na ośm podgrup, a mianowicie na:	5 Szczawy solankowe zawierające chlorek litu.	Salzschlierf: Bonifaciusbrunnen w Turynii; Kreuznach Elisabethquelle w Prusiech; Nauheim: Kurbrunnen w Hessyi.
18		6 Solanki z chlorkiem wapna.	Neudorf w Hessyi; Königsdorf-Jastrzemb: concentrirte Soole na Śląsku pruskim.
19		7 Solanki zawierające jod (zwykle jodki i bromki razem).	Königsdorf-Jastrzemb na Śląsku pruskim; Kreuznach: gradirte Soole w Nadreńskim; Heilbrunn: Adelheidsquelle w Bawarii.
20		8 Solanki zawierające brom (zwykle bromki i jodki razem).	Kreuznach: gradirte Soole i Oranienquelle w Nadreńskim; Heilbrunn: Adelheidsquelle w Bawarii.
21	VII. Wody gorzkie.	1 Wody gorzkie czyli czyszczące, zawierające głównie siarczan sodu i siarczan magnezyi (sól Glauberską i angielską) w znacznej ilości.	Friedrichshaller Bitterwasser w Sachsen-Meiningen. (Ze względu na bardzo małą ilość działających składników, bo tylko 11.0 na litr, ma podrzędne znaczenie i nie wytrzymuje porównania z innymi).
22	VIII. Wody siarczane. Zawierają: siarki metaliczne, chlorek sodu, siarczan sodu, magnezyi i wapna, siarek sodu i mniej lub więcej siarkowodoru oraz inne związki w małej ilości.	1 Wody siarczane zimne.	Weilbach w Nassauskiem; Langenbrücken w Badenskiem; Nenndorf w Prusiech.
23		2 Cieplice czyli termy siarczane (posiadają często bardzo wysoką temperaturę 60° C. przekraczającą).	Akwisgran w Nadreńskim.

*) Należy wyróżnić wody solankowe czyli solanki od wód solnych; solankami nazywamy wody, których główną część składową stanowi chlorek sodu czyli sól kuchenna; zaś wodami solnymi lub słonemi, które zawierają siarczan sodu. Typem pierwszych jest np. Ciechocinek, drugich Marienbad.

Kilkakrotnie wspominaliśmy w naszym piśmie o ogłoszonym jeszcze w roku 1902 w „Medycynie“ zestawieniu naszych wód zdrojowych z obcemi, dokonaniem przez zasłużonego na polu balneologii lekarza Dra H. Dobrzyckiego. Aby z niem zapoznać szerokie koła czytelników *Przewodnika*, umieszczamy ją w dzisiejszym numerze.

Wody krajowe	Wody innych krajów	U W A G I
Ciechocinek w Król. Polskiem. Truskawiec, zdroje: Maryi, Zofii i Bronisławy w Galicyi. Rabka, zdroj Krakusa tamże.	Ischl, Hallstadt i Aussee w Salzkammergut; Gmunden w Górnej Austrii.	Solanki i szczawy solankowe zimne, wcale nie stoją niżej pod względem skuteczności od solanek i szczawów solankowych z natury ciepłych. Te ostatnie są o tyle dogodniejsze, że używając ich na miejscu, ogrzewać ich nie trzeba; używane po za źródłem, muszą być ogrzewane, o ile jako ciepłe do użycia zalecone zostały. (Patrz uwagę o zdrojach siarczanych).
Ciechocinek podgrzany do temperatury przez lekarza wskazanej, lub inne dogrzane solanki.	Balaruc i Bourbonne-les-Bains we Francyi; Battaglia we Włoszech (niedaleko Wenecyi).	Zdrój Klaudyi w Rymanowie może całkowicie zastąpić Kissingen, mianowicie zdroje Rakoczy i Pandura, a nawet jest od nich skuteczniejszy, gdyż zawiera dwuwęglan sodu, którego tante nie zawierają.
Rymanów zdroj Klaudyi: solanka ciechocińska lub zdroj druskienicki Nr. 2 nasycony kwasem węglanym. Truskawiec, zdroj zw. Surowica w Galicyi.	Szczawy solankowych podgrupy 3 i 4 w krajach bliżej nas położonych nie znajdziemy. Gdzie tylko solanki się znajdują, nasycają je kw. węglanym, w miarę potrzeby ogrzewają i jako szczawy solankowe zimne lub ciepłe podają. Tak robią nawet w najśladawiejszych kurortach jak n. p. w Reichenhall, nie mając szczaw naturalnych.	Od czasu wprowadzenia w użycie kwasu węglanego płynnego nasycając nim wód, szczególnie na eksport przeznaczonych, głównie solanek i wód stołowych, stało się powszechnem.
Rabka zdroj Kazimierza w Galicyi.	—	Z 15-tu tej podgrupy zdrojów związku litu zawierających pierwsze miejsce zajmuje Salzschlierf Bonifaciusquelle; drugie Elster Königsquelle; trzecie Rabka zdroj Kazimierza; po nim idzie jeszcze dwanaście innych zdrojów.
Druskieniki w guberni Grodzieńskiej nad Niemnem.	Hall w Górnej Austrii; Basen w Siedmiogrodzie; Also Sebes na Węgrzech.	—
Rabka, zdroj Maryi i Rafaeli; Iwoniec, zdroj Karola i Amelii w Galicyi.	Hall: Tasilloquelle w Górnej Austrii; Łukaszowice: Luisenquelle na Morawach; Saxon-les Bains i Wildeg w Szwajcaryi.	Ze względu na wysoki bardzo stopień mineralizacji zdrojów Rabezańskich oraz łatwo rozkładających się związków jodo-bromowych, wody te długo nie mogą być przechowywane, i z tego powodu mniej się nadają do wysyłki, a głównie do użycia na miejscu.
Rabka, zdroj Maryi i Rafaeli; Iwoniec, zdroj Karola i Amelii w Galicyi.	Hall w Tyrolu i Hall w Górnej Austrii; Balaruc we Francyi; Ischl i Hallstadt w Salzkammergut.	—
Morszyn w Galicyi, posiada sześć zdrojów gorzkich, z tych najważniejszy jest zdroj Bonifacego.	Mnóstwo wód węgierskich jak: Victoria, Franciszka Józefa, Hunyady Janos, Apenta i t. d., oraz czeskie: Půlnauska i Seidschücka, posiadają wyższość nad wodą niemiecką, która jest bardzo słaba i droga. Carabana w Hiszpanii.	Z wodą morszyńską żadna inna tak pod względem ilości składników jak i działania nie może się porównać. Zajmuje ona pierwsze miejsce i może wszelkie inne wody tej kategorii jako najskuteczniejsza zastąpić.
Busk i Solec w Królestwie Polskiem: Lubień i Swoszowice w Galicyi. Truskawiec zdroj Edwarda tamże.	Pierrefonds, Allevard, Labassere we Francyi; Alveneu, Lenk, Yverdon w Szwajcaryi. Baden pod Wiedniem.	Ponieważ dzisiejsze sposoby ogrzewania wód na ich skład chemiczny nie wpływają, przeto mając u siebie zdroje zimne, nie ma dobrej racyi udawać się do ciepłych zagranicznych. Cztery podane wyżej zdroje polskie mogą wystarczyć wraz z innymi swemi przetworami do wszelkich celów, które przy pomocy wód tej grupy osiągnąć zamierzamy.
Zdroje siarczane zimne podgrzane do odpowiedniej temperatury (zwykle nieco wyższej od ciepłoty ciała) mogą ustąpić termom naturalne w zupełności Piatigorsk na Kaukazie.	Trenezyn-Töplitz, Piszczany (Pystjan) na Węgrzech; Amélie les Bains, Barèges, Eau Bonnes, Vernet we Francyi; Baden w Szwajcaryi i w. i.	—

Tabela powyższa ponownie ogłoszona została w niedawno wyszłej publikacji Dra Dobrzyckiego p. t.: Zdrojowiska i miejscowości lecznicze w Niemczech i nasze względem nich stanowisko. W następnym numerze podamy streszczenie tej publikacji.

Inwestycje w zdrojowiskach.

Niemirów.

W tych dniach oddano do użytku gości willę „De wajtis“ (zakładową). 30 pokoi różnych wielkości, wygodnie urządzone; wodociąg, kanalizacja; restauracja i czytelnia; cieniste werandy; 200 kroków do łązienek; w pobliżu kregielnia i place do różnych gier. Pokój z całodziennem utrzymaniem od 3.50 kor.

Wiadomości bieżące.

Od Redakcyi. Z powodu kilkudniowej obłożnej choroby redaktora Dra Flisa, wydanie Nru 6 uległo kilkudniowemu opóźnieniu.

Frekwencya w naszych zdrojowiskach:

W Ciechocinku bawiło do dnia 10. czerwca osób	2306
W Iwoniczu „ „ „ 30. „ „	1877
W Krynicy „ „ „ 8. lipca „	4015
W Rabce „ „ „ 7. „ „	1685
W Rymanowie „ „ „ 10. „ „	1441
W Żegiestowie „ „ „ 20. czerwca „	111

Listy obce wykazują: Francensbad do 10. lipca 6710. Giesshübl do 4. lipca 139. Karlsbad do 14. lipca 36.166. Reichenhall do 12. lipca 7020. Szmeks do 14. lipca 1890.

W Żegiestowie odbyło się w dniu 12. b. m. uroczyste poświęcenie nowo wybudowanej kaplicy w stylu gotyckim, mogącej pomieścić 200 osób.

Towarzystwo przyjaciół Buska, o którym poprzednio wspominaliśmy w naszym piśmie, uzyskało zatwierdzenie władz.

Na zjazd balneologiczny w Zakopanem, który odbędzie się po 20. września, zgłosił w dalszym ciągu odczyt Dr. Żychon (Zakopane) „O potrzebach naszych uzdrowisk wogóle a Zakopanego w szczególności“.

Komitetem gospodarczym Zjazdu balneologicznego jest według regulaminu każdorazowy Wydział Polskiego Tow. balneologicznego. W roku bieżącym Wydział upoważnił Dra J. Żychonia do zorganizowania w Zakopanem miejscowego Komitetu gospodarczego, który objął wszelkie sprawy zjazdowe. Wszelkie więc korespondencje i zgłoszenia odczytów należy przysyłać pod adresem Wydziału gospodarczego w Zakopanem.

Z Zakopanego piszą do „Czasu“: Zastęp publiczności nad wyraz dotąd mały. Zapytuję się w myśli, czy odpowiedzialne za dobro Zakopanego sfery nie powinny się zastanowić, czy nie mają na sumieniu tak zaniedbania, jak przeoczenia jakiego i przyobieczać sobie w przyszłości energiczniejszą akcję. Zaniedbaniem nazwałbym brak umiejętnej reklamy, przeoczeniem zbywanie milczeniem artykułów o góralach, mylnie rozsiewających wieści tak powiedzmy o braku już zupełnym wolnych mieszkań, o przeludnieniu, lub znów o szalonej epidemii — w końcu twierdzących na pewno i odwołujących się na urzędy lokalne, że ani jednego wypadku szkarlatyny nie było w tym roku! Każda informacja mylna i przesadzona jest zawsze szkodliwa, i mam przekonanie, że temu właśnie zawdzięczać należy to ociąganie się z przyjazdem do chwili, w której miasto robi się tak niemożliwe, że je się opuszcza z musu, a nie dla przyjemności odwiedzenia tej, w każdym razie uroczej miejscowości.

Śniegi w górach stały w tym roku gwałtowniej, niż zwykle, zatem ruch turystyczny mógłby się od miesiąca rozwinąć, tymczasem dotąd turystów na palcach policzyćby można. Hotele i pensjonaty, odmalowane i odświeżone, czekają napływu gości; cóż z tego, kiedy razą wprost swoim

odświeżeniem wśród walących się płotów ogrodów sąsiednich i niezamiecionych ich podwórzy, bo gmina nie działając solidarnie z klimatyką, niema siły wykonawczej i do porządku zmusić nie może. Park przy hotelu Stamary uporządkowany; nowa cukiernia Płonki, umieszczona w doskonałym miejscu, duży zastęp publiczności pomieścić może. Doskonale urządzone lawn-tennis przy hotelu Skoczyska otwarty już, i jak się dowiaduję, i w tym roku podwieczorki będą tam mieć w ogródku wielkie powodzenie, w hotelu zaś samym muzyka 13 pp. grywać będzie dwa dni w tygodniu, jak tylko większa ilość osób zawita. Słowem, możnaby ludzi do przyjazdu zachęcić, możnaby Zakopane ożywić, gdyby nie różne ale, które samym mieszkańcom psują krew, a przyjezdnych narażają na przykre następstwa złych informacji.

W każdym razie dyrekcji kolei należy podziękować, że podjęła ten trud cywilizacyjny, dając tyle i tak dobrych pociągów do Zakopanego; należałoby jednak zapewnić się, aby, robiąc tak wiele dla przyszłości Zakopanego i dla „letników“, nie zapomniała o potrzebach żywojących Zakopanego „zimowego“ i jego stałych mieszkańców i nie stawała w ciągłym oporze przy petycjach, które wpływać muszą o zatrzymanie na zimę albo jednego więcej pociągu, albo przynajmniej o uwzględnienie połączeń zimowych lepszych pomiędzy Zakopanem, Warszawą, Lwowem i Wiedniem. Niechże szanowna dyrekcja okaże się równie względna i racjonalnie patrzącą na te potrzeby, jak stała się hojną, aby nie powiedzieć rozrzućną w zadowoleniu żądań letników.

Należałoby też prosić odnośnie władze, aby zechciały uwolnić gości od napaści na kolei i żądały od właścicieli hoteli i pensjonatów, aby służba ich na kolei nie rzucała się na gości i szkalowaniem sąsiada nie wydzierała wprost mu tego gościa, który tam lub tam jechać postanowił. Właściciele powinni by zrozumieć, że ten sposób zachowania się ich służby ubliża im samym i stawia ich na równi w pozioście pojęć cywilizacyjnych z tym samym krzykaczem, w tym jedynie celu przyjętym, płatnym za hałasowanie i nieprawdę! Tak, ta ostatnia uwaga dotknie niektórych nieprzyjemnie, ale to jedna z brzydszych stron Zakopanego. Lecz szedłszy na to rozpamiętywanie, wolę skończyć, aby nie napisać za wiele, ufny, że i w tem zajdzie może pomału pomyślna zmiana!

Warszawskie Towarzystwo lekarskie uczciło uroczystym obchodem 50-lecia pracy półwiekowej b. profesora chirurgii w b. szkole głównej i w uniwersytecie warszawskim dr. J. Kosińskiego. Zebrało się paręset osób. Jubilat zajął przygotowane dlań miejsce honorowe przy stole prezydyalnym, poczem zebranie zagał prezes Towarzystwa, dr. W. Kamocki. Pierwszy zabrał głos prof. Kader, który przemawiał imieniem wszechnicy Jagiellońskiej; następnie mówił imieniem łódzkiego Tow. lekarskiego dr. Krusch, który też doręczył jubilatowi dyplom na członka honorowego tego Towarzystwa. Z kolei zabrał głos dr. W. Szteyner — od b. asystentów i b. uczniów jubilata; dr. Kijewski dał rys historyczny działalności naukowej jubilata; od Towarzystwa naukowego warszawskiego mówił dr. Pruszyński; od Tow. higienicznego warszawskiego dr. J. Bączkiewicz; od kasy pomocy wdów i sierot po lekarzach dr. Jakowski; od pogotowia ratunkowego dr. Józef Zawadzki; wreszcie sekretarz stały Tow. dr. Sokołowski. Po przemówieniach odczytano osiemdziesiąt kilka depesz gratulacyjnych. Na przemówienia w serdecznych słowach odpowiedział rozrzućniony do łez jubilat, dziękując za owacy.

Nowy pociąg do Zakopanego. Na ostatniej czerwcowej sesji państwowej Rady kolejowej uchwalono wniosek o zaprowadzenie całorocznego pociągu na linii Kraków-Zakopane, z odjazdem z Krakowa o godz. 3.15 popołudniu, a przyjazdem do Zakopanego o godz. 8.49 wieczór. Pociąg taki kursuje obecnie tylko w sezonie letnim. Wykonanie nastąpi zapewne dopiero w roku przyszłym. Byłoby to bardzo pożądane udogodnienie, którego brak daje się w ożywionym sezonie zakopiańskim bardzo we znaki.

Biuro informacyjne w Zakopanem. Krajowy Związek turystyczny zawiadamia, że dla dogodności osób, bawiących w Zakopanem, otwiera z dniem 2. lipca b. r. biuro informacyjne, które interesowanym wszelkich wyjaśnień, dotyczących spraw kolejowych, pocztowych i t. p. udzielać będzie, nadto przyjmować będzie zamówienia na bilety okrężne na wszystkie koleje, organizować zjazdy do salin w Wieliczce i t. d. Biuro mieści się w gmachu Towarzystwa tatrzańskiego na Krupówkach.

Na wystawie zdrojowej w Cieclocinku otrzymali medale złote Połaga, Stawuta, Kosów, Ojców, Dr. Chramiec, Klimatyka Zakopańska; Dyplomy honorowe: Krynica, Nałęczów, Sanatorium Dra Dłuskiego, Dr. Dobrzycki; dyplomy uznania: Dr. Puławski, Dr. Rubin. Nadto przyznano medale srebrne i brązowe

Konsulat duński we Lwowie nadesłał do Redakcji naszej kilka prospektów miejscowości kąpielowych nadmorskich w Danii z prośbą o zwrócenie na nie uwagi interesowanych. Uderza w nich taniość pobytu przy dogodności urządzeń. Poznanie tych miejscowości byłoby bardzo na czasie, gdyż wobec nie wielkiej odległości od kąpielisk prus-

skich mogłyby je w zupełności zastąpić. Należałoby tylko wcześniej prospekta te rozesłać wszystkim lekarzom w Galicyi, Królestwie i Ks. Poznańskim.

Bagatelizowanie podróżującej publiczności. Czytamy w warszawskim „Kuryerze Porannym”: Zarząd kolei warszawsko-wiedeńskiej zamierzał udogodnić podróże z Warszawy do Krakowa przez wprowadzenie wagonów bezpośrednich „Warszawa—Kraków”. Przeciwno temu jednak — rzecz ciekawa — zaoponowała kolej austriacka, która i nadal postanowiła zmuszać podróżujących do korzystania z brudnych, ciasnych i dusznych „pudeł” swych, krążących między Granicą a Krakowem. Jestto najwyższy dowód lekceważenia publiczności, której nadto wszystko jeszcze przeciw koleji austriackiej przy podróżach do Krakowa nakazuje przesiadać się w Granicy i Trzebini. Wobec tego stwierdzamy, że skoro krzyżące te braki i niewygody chciała wyrównać kolej warszawsko-wiedeńska, to obowiązkiem i powinnością kolei austriackich było nie tylko nie sprzeciwiać się temu, ale w zrozumieniu niedołążnej swej gospodarki starać się o jak najrychlejsze urzeczywistnienie zamiarów kolei warszawsko-wiedeńskiej.

Lista gości w Żegiestowie

przybyłych od 1-go lipca do 15-go lipca 1908 r.

Liczba porządk.	Nazwisko, imię i godność	Miejsce stałego pobytu	Pomieszkawanie w Żegiestowie	Posć osób
74	Ks. Halak Piotr, proboszcz	Gręboszów	Karolówka	1
75	Kusznir Włodzimiera, żona sędziego	Brody	Żegotka	1
76	Neymann Antoni	Warszawa	Zdrój	4
77	Poschalski Feliks	Radom (K. P.)	"	1
78	Juszeński Bogusław, komisarz Dyrekeyi skarbu	Lwów	Wodospad	4
79	Jakubowicz Blima, kupcowa	Rymanów	Potok	1
80	Jaracz Stanisław, prawnik	Warszawa	Zdrój	1
81	Ks. Sałaciński Aleksander, prałat	Piotrków	Żegotka	1
82	Stempel Marya, kupcowa	Kraków	Popielaty	2
83	Kowalska Eugenia, żona lekarza	Tarnów	Żegotka	6
84	Baudisz Amalia, żona asystenta kolejowego	Czortków	"	1
85	Rożycki Józef, radca dworu	Łuków (K. P.)	Zdrój	4
86	Wilczkowski Antoni, przemysłowiec	Kijów	"	5
87	Hermann Marya, nauczycielka	Sosnowiec	Żegotka	1
88	Bano szef policyi granicznej	Bardziejów	Karolówka	1
89	Spilenberg sędzia	Kiszeben	"	1
90	Kovacs, komisarz policyi	Lubowla	"	1
91	Niepokojezycka Emilia	Radom	Wodospad	3
92	Dunikowski Bolesław, sędzia wojskowy	Kraków	Żegotka	1
93	Przewłocka Jadwiga	Tuchów	Zdrój	3
94	Zakrzeńska Janina, żona doktora praw	Warszawa	Żegotka	3
95	Douglas Paulina, obywatelka	Kijów	"	2
96	Bokszczaninowa Paulina, żona pułkownika	Grodno (Litwa)	Zdrój	2
97	Koch Ewa	Tarnów	Potok	1
98	Koch Sara	"	"	1
99	Herzweig Amalia	Złoczów	"	1
100	Dr. Kurzyniec Wojciech, c. k. lekarz powiatowy	Dąbrowa	Hotel	1
101	Dr. Pykosz Władysław, c. k. komisarz skarbowy	Przemysł	Karolówka	1
102	Rzuchowska Marya, żona zarządcy podatkowego	Gliniany	Żegotka	2
103	Korzeniowska Stefania, liceantka	Przemysł	Karolówka	1
104	Majcherezyk Józefa	"	"	1
105	Duszyński Michał, inżynier	Warszawa	Popielaty	2
106	Szajnówna Salomea	Stary Sącz	Alojzówka	2
107	Perlberger Otylia	Brzesko	Potok	1
108	Drożdżikowski Eugeniusz, profesor gimnazjalny	Tarnów	Żegotka	1
109	Dr. Szepielowicz Leon, profesor uniwersytetu	Charków	"	1
110	Teller Selig, kupiec	Bucz	Potok	1

Liczba porządk.	Nazwisko, imię i godność	Miejsce stałego pobytu	Pomieszkanie w Żegiestowie	Liczba osób
111	Ks. Szewczyk Józef	Otfinów	Żegotka	1
112	Bauer Piotr, emeryt	Krosno	Alojzówka	2
113	Wierzbowsy Eugeniuszowie	"	"	3
114	Zielińska Marya, żona lekarza	Gródek Jagiell.	Żegotka	2
115	Łada Skibińska Janina, żona literata	Kraków	Zdrój	1
116	Obmińska Marya, nauczycielka	Stary Sącz	Karolówka	1
117	Obmińska Zofia, nauczycielka	"	"	1
118	Mierzyńska Marya, kapitalistka	Warszawa	Popielaty	1
119	Karpowicz Zofia, nauczycielka	Łódź (K. P.)	Zdrój	1
120	Karpowicz Marya, kurs.	"	"	1
121	Beneszowa Jadwiga, żona urzędnika	Jasło	"	3
122	Gasiorowska Wilhelmina	"	"	1
123	Weinsberg Hermína, żona lekarza	"	Karolówka	3
124	Zaporska Janina, nauczycielka	Kraków	Zdrój	1
125	Adamska Janina	Radom	"	1
126	Orzechowska Kamila, żona rewidenta kolejowego	Stanisławów	Żegotka	1
127	Zaleska Wanda	Kraków	Zdrój	2
128	Skowrońska Walerya, żona aptekarza	Złoczów	Karolówka	1
129	Dr. Wodniecki Józef, c. k. lekarz pułkowy	Tarnów	Żegotka	8
130	Rausch Henryk, dyrektor konces. szkoły handlowej	"	Zdrój	1
131	Szczepański Edmund, profesor	Łódź	Żegotka	1
132	Paciorkowska Euzebia, żona lekarza wel.	Radomsk	"	4
133	Paciorkowski Antoni, lekarz welis.	"	"	1
134	Schirnbock de Rauthstetten Leopold, profesor gimn.	Dębica	Karolówka	2
135	Serafińska Kamila, wdowa po adwokacie	Bochnia	"	1
136	Mroczkowski Leon, inżynier	Radom	Żegotka	3
137	Münch Marya, żona piwowara	Okocim	Zdrój	1
138	Kańska Jadwiga, właścicielka dóbr	Lichwin	Karolówka	2
139	Lipiński Jan, urzędnik	Warszawa	"	3
140	Plesnar Józef	Kraków	Wodospad	2
141	Schaiter Jadwiga, córka lekarza	"	Hotel	3
142	Malinowska Marya, żona nadinżyniera	Nowy Sącz	Zdrój	5
143	Gisges Helena, urzędniczka prywatna	Gorlice	Karolówka	1
144	Lisiecki Zygmunt i Bronisława	Warszawa	Hotel	2
145	Konopka Zdzisław, inspektor lasowy	Gorlice	Karolówka	1
146	Wiśniakowska, żona pomocnika rejenta	Warszawa	Zdrój	3
147	Menkes Barbara, nauczycielka muzyki	Jarosław	Pawilon	2
148	Motryczanka Helena	Lwów	Żegotka	1
149	Czaplińska Janina, obywatelka	Sycyna (K. P.)	Karolówka	3
150	Chylińska Józefa, nauczycielka	Warszawa	Hotel	1
151	Poschalski Mikołaj, przemysłowiec	Radom	Zdrój	1
152	Trink Rozalia	Rzeszów	Potok	1
153	Dr. Skowroński Michał, zastępca prokuratora państwa	Tarnów	Karolówka	1
154	Winter Irena	Przemyśl	Alojzówka	1
155	Rybczyński Tomasz, urzędnik bankowy	Lwów	Żegotka	1
156	Dziewski Bolesław, doktor medycyny	Krasnystaw	"	2
157	Jugendfein Agnieszka	Kraków	Wodospad	3
158	Jędrzejowska Wanda, wdowa po prokuratorze	Lwów	Karolówka	1
159	Bętkowska Marya i Karolina	"	"	2
160	Maftyniukowa Seweryna, żona as. fabryki tytoniu	Winniki	Alojzówka	1
161	Schechtel Laura	Lwów	Popielaty	1
162	Śliwiński Władysław, kierownik kopalni nafty	Borysław	Żegotka	1
163	Opolska Paulina, żona zarz. pod.	Mościska	"	4
164	Ks. Rabczak Paweł	Brzostek	Karolówka	1
165	Kurczyńska Wanda	Warszawa	Żegotka	1
166	Zalewska Antonina	"	"	1
167	Ficka Marya	"	"	1
168	Szczaniecka Marya, córka właściciela dóbr	Rudniczysk (W. K. P.)	Karolówka	1
169	Smolieka Wanda, córka c. k. radey sądu	Gorlice	"	1
170	Szczaniecka Iza, żona sędziego	"	"	1
171	Praczyński Stefan, urzęd. kred. dla handlu i przemysłu	Lwów	"	1
172	Russowa Marya, żona aptekarza	Ropczyce	Wodospad	1
173	Błaszyński Mieczysław, st. agent	Warszawa	Żegotka	4
174	Margulies Anna, kupcowa	Jasło	Popielaty	1
175	Łuczkiewiczowa Józefa, wdowa po nadradcy	Lwów	Żegotka	2
176	Borecka Wanda	"	"	1

Liczba porządk.	Nazwisko, imię i godność	Miejsce stałego pobytu	Pomieszkание w Żegiestowie	Ilość osób
177	Krzyżagórska Marya	Lwów	Karolówka	4
178	Gans Berta, żona adwokata	Przemyśl	"	4
179	Kwaśniewski Leonard	Warszawa	Wodospad	2
180	Ks. Gódek Józef, proboszcz	Czerwna	Karolówka	1
181	Resenberg Euci	Brody	Żegotka	1
182	Małachowski Marcei, słuchacz praw	Lwów	Karolówka	1
183	Klugcrowa Józefa	Kraków	"	3
184	Rybińska Michalina, żona architekta	"	"	4
185	Osmolska Marya	"	"	2
186	Skirmunt Mścisław	"	Żegotka	1
187	Polonyj Tadeusz, rewident kolejowy	Nowy Sącz	Karolówka	1
188	Fischer Adela	" "	"	1
189	Hoszowski Mieczysław, e. k. asystent Dyrekeyi skarbu	Lwów	"	2
190	Dr. Pers Karol	Nowy Sącz	Żegotka	1
191	Walter Stanisław	" "	"	1
192	Dunikowski Bolesław, sędzia wojskowy	Kraków	"	1
193	Zielińska Tekla, żona urzędnika	"	"	3
194	Frączkiewicz Aleksander, dyrektor gimnazjum	Brzeżany	"	2
195	Gewürz Celina, żona kupca	Lwów	Popielaty	2
196	Demeter Marya, właścicielka realności	"	"	1
197	Mordarska Marya, żona kupca	Grybów	Karolówka	1
198	Staudacher Bronisława	Lwów	Popielaty	3
199	Ks. Szmuc Zygmunt, katecheta	Jaćmierz	Karolówka	1
200	Szmucówna Zofia	"	"	1
201	Dr. Adolf Kuhn, starszy lekarz powiatowy	Lwów	Żegotka	5
202	Hauswald Karolina, żona kupca	Stanisławów	Wodospad	5
203	Nowakowska Helena, żona e. k. notaryusza	Rudki	Karolówka	2
204	Hołczykiewicz Eugenia	"	"	1
205	Daniaczek Chana	Nowy Sącz	Potok	1
206	Śliwińska Stanisława	Ekaterynosław, Ros.	Żegotka	1
207	Zarembina Olga, żona administratora folwarku	Hermanów	Karolówka	1
208	Chomin Zofia, pryw.	"	"	1
209	Zichenter Władysław	Bochnia	"	1
210	Skowroński Stanisław, magister farmacyi	Złoczów	"	1
211	Kassubé Cyryli, zarządca dóbr	Rapica Ruska	Pawilon	1
212	Bartoszwona Marya	" "	"	1
213	Górska Janina	Warszawa	Żegotka	5
214	Wojciechowska Walerya, żona kupca	Kraków	Karolówka	3
215	Hojecka Marta, słuchaczka Uniwersytetu	"	"	1
216	Dr. Eminowicz Wincenty, sekretarz magistratu	"	Żegotka	2
217	Kapłańska Wanda, nauczycielka	Brody	Karolówka	2
218	Iwanicka Władysława	Chełmek	Popielaty	2
219	Leiner Izrael	Tarnów	Potok	1
220	Gancarczyk Józef, profesor	Kraków	Hotel	1
221	Molenda Roman, profesor	Stanisławów	Żegotka	1
222	Duleba Adolf, artysta dramatyczny	Lwów	"	1
223	Grünhauser Emma, pryw.	Kraków	Karolówka	1
224	Piątkiewicz Stanisława, żona notaryusza	Lwów	Żegotka	1
225	Oświecimska Karolina	Borzęcin	Wodospad	2
226	Weinstein Cyli	Brzesko	Potok	5
227	Kaczkowska Emilia, właścicielka dóbr	Kraków	Karolówka	2
228	Sieczkowski Waclaw, kapitalista	Warszawa	Żegotka	1
229	Tkaczyk Bolesław, urzędnik krak. Towarzystwa ubez.	Lwów	Karolówka	3
230	Kawecka Marya, pryw.	Podgórze	"	1
231	Kisielewska Dozia, pryw.	Wyrnica	"	1
232	Hawdik Aniela	"	"	1
233	Bilekowa Stefania, żona pocztmistrza	Rymanów	Alojzówka	1
234	Diormut	Strzyżów	Potok	1
235	Dąbrowski Stefan, doktor medycyny	Lwów	Karolówka	2
236	Berger Marina	Strzyżów	Potok	1
237	Melamek Estera	"	"	1
238	Gorbatek Olga	Kijów (Rosya)	Karolówka	2
239	Żukotyńska Sas-Irena żona adwokata	Kraków	"	2

Razem . . . 292

Suma poprzedniej listy gości . . 111

Ogólna ilość osób . . 403

Spis lekarzy Polaków ordynujących w zdrojowiskach krajowych i obcych.

Abbazia: Dr. X. Gorski (zimą).
 Baden pod Wiedniem: Dr. Kümmerling.
 Biarritz: Dr. Bohdanowicz (latem).
 Birsztany: Dr. Grodecki.
 Busko: Dr. Drewnowski, Majkowski, Rubinstajn, Sawicki, Sulimirski, Talko.
 Bystra: (Śląsk austr.): Dr. Jekels.
 Cudowa: Dr. Brodzki.
 Ciechocinek: Dr. Arnstein, Besiekierski (chir.), Chwat, Ciagliński, Dembicki, Górski, Grudziński, Hole, Jezierski, Konarzewska, Kuk (dent., 3 razy w tygodniu), Lorentowicz, Lubowski, Polikier, Przyrembel, Pyrz, Ruppert, Rydzikowski, Sinołęcki, Steinberg, Tannenbaum, Wychowski.
 Darków: Dr. Klimek.
 Druskieniki: Dr. Bujakowski, Konwerski, Markiewicz, Sawicki, Zaleski.
 Franzensbad: Dr. Moraczewska, Rosner, Steinsberg, Zeitner.
 Gleichenberg: Dr. Bulikowski.
 Grado: Dr. Oransz.
 Gries koło Bozen: Dr. Nazarkiewicz.
 Hall (Bad): Dr. Feuerstein.
 Inowrocław: Dr. Krzywiński, Przybyszewski.
 Iwonicz: Dr. Berger, docent Gabryszewski, Lanes, Staniszewski, Stauber, Turzański, Wallach.
 Karlsbad: Dr. docent Biernacki, Goldwasser (okul.), Hassewicz, Kaufmann, Kołaczkowski, Kostecki, Kretowicz, Kropf, Maleszewski, Moraczewski, Scharf, Śliwiński, Süsskind, Wasserthal.
 Kissingen: Dr. F. Chłapowski, Maciejewski.
 Kołobrzeg: Dr. A. Chłapowski.

Kosów: Dr. Tarnawski.
 Krynica: Dr. Aronsohn, Askenazy, Better, Cercha, Dębicki, Ebers, Kmietowicz, Kopf, Lewicki, Lorentski, Mayer, Skórczewski, Tyszecki (dent.), Wąsowicz, Zarzycki, Zathey.
 Lubień: Dr. Mikolašek, Obmiński.
 Marienbad: Dr. Dobija, Eichhorn, Harajewicz, Kwiatkowski, Liebeskind, Prager, Reinhold, Schermant, Szczepański.
 Maryówka: Dr. Zakrzewski.
 Meran: Dr. Binder, Knobel (zimą), Żuliński (zimą).
 Morszyn: Dr. Hinze.
 Nałęczów: Dr. Babski, Dobrucki (raz na tydzień), Gałęziński, Gliński, Makowski, Malewski, Puławski (dyr. zakł.).
 Nauhaïm: Dr. Jankowski, Łowiński.
 Nizza: Dr. Bohdanowicz (zimą).
 Odessa: Dr. Jachimowicz.
 Oeynhausena: Dr. Janta-Pończyński.
 Ojców: Dr. Kozłowski.
 Piszczany: Dr. Brand, Teichmann.
 Połaga: Dr. Skowroński, Świętochowski (zakładowy).
 Pustomyty: Dr. Blaim.
 Rabka: Dr. Cholewicz, Kaden, Lang, Supiński (l. zakł.).
 Reichenhall: Dr. Goldschmidt, Sadowski.
 Rymaków: Dr. Bielecki, Dukiet, Regiec, Wajgiel.
 Sławuta: Dr. Dobrzycki, Dzierzbicki.
 Solec: Dr. Daniewski, Knoff.
 Swozowice: Dr. Bogdanik.
 Szczawnica: Dr. Gorski, Hammerschlag, Kołaczkowski, prof. Korczyński, Kretz, Kruszyński, Mohr, Singer, Żuliński.
 Trenczyn: Dr. Filipkiewicz (lek. zakł.), Münz, Wobr.
 Truskawiec: Dr. Krzyżanowski, Mindes, Pelczar, Praschil.
 Vichy: Dr. Biernawski.
 Wiesbaden: Dr. Błociszewski.
 Wisła (Śląsk austr.): Dr. Zanietowski.
 Wysowa: Dr. Kraszewski.

W interesie własnego zdrowia powinien każdy żądać wszędzie tylko

Tutek cygaretowych

z fabryki RUDOLFA HERLICZKI w Krakowie.

Ostrzega się przed licznymi naśladownictwami! Wzory i cenniki wysyła fabryka darmo i opłatnie.

Sawn Tennis

Krokiety ■ Piłki nożne ■

Huśtawki ogrodowe — Hamaki — Przyrządy gimnastyczne — Przybory do rybołówstwa.

Pasty i lakiery do bucików — Lakiery do kapeluszy. Środki do czyszczenia plam.

Perfumy i Mydła,

Wody toaletowe i Pudry
z pierwszorzędnych fabryk krajowych i zagranicznych.
Gąbki, Pantofelki i Kapelusze do kąpeli.

Przybory toaletowe.

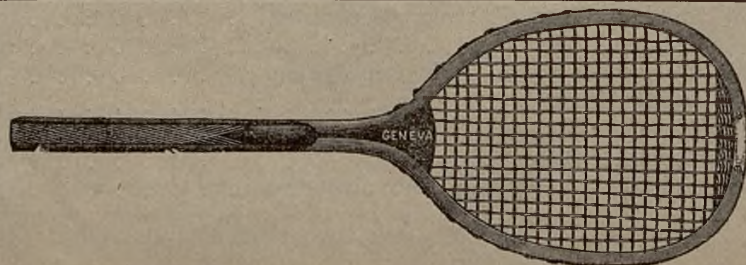
Necessery, Flaszki
i Kubki do podróży.
Wanny i miednice gumowe.
Torby dla turystów.

Cenniki darmo i opłatne.

==== Kalosze. ====

REIM i SPÓŁKA

==== KRAKÓW - RYNEK 37. ====

Zakopane: Dr. Brzeziński, Chramiec, Chwistek, Czapliski, Dłuska, Dłuski, Gaik, Gawlik, Łazowski, Majewicz, So-kołowski (dent), Żychoń.

Żegiestów: Dr. Piotrowski.

Treść: Zestawienie wód mineralnych zagranicznych z takie-miż wodami krajowemi na podstawie rozbiórów chemicznych, stwierdzające możność zastąpieaia wszelkich wód niemieckich wodami już to naszymi już innych krajów, z równym dla chorych skutkiem. — Inwestycje w zdrojowiskach. — Wiadomości bieżące. — Lista gości w Żegiestowie. — Spis lekarzy Polaków, ordynujących w zdrojo-wiskach krajowych i obcych. — Ogłoszenia.

Ważna wiadomość dla letników!!

FIRMA

JAN HÖFLINGER
Fabryka Cukrów i Herbatników
we Lwowie, przy ul. Teatralnej L. 8

uwiadamia swoich w. szan. Odbiorców, którzy wyjeżdżają do miejsc kąpielowych i uzdro-wisk krajowych lub zagranicz., że przez czas od 1. czerwca do 1. września b. r. opłaca sama koszta przesyłki i nie liczy za opakowanie wszelkich zle-ceń począwszy od 1 klg. herbatników lub cukrów — tak, ażeby nie było żadnej różnicy w cenie między towarem kupowanym w sklepie we Lwowie a sprowadzonym.

Zamówienia skuteczniamy odwrotną pocztą.

Dr. Tadeusz Sokołowski

ordynuje w chorobach zębów i jamy ustnej
Zakopane, ul. Krupówki 97 „Marysin“.

Dra CZOPA ZYGMUNTA

w Jaworzu (Śląsk austr.), stale od r. 1895 ordynującego,

PENSYONAT i ZAKŁAD LECZNICZY

dietet.-fizykal. — Hydropatya, kąpiele borowinowe, CO₂ so-lankowe etc. — Inhalacje.

Specjalista chorób wewnętrznych

Dr. Kazimierz Flis

b. asystent c. k. Kliniki lekarskiej Uniw. Jag.

przeprowadził się
do domu przy ulicy Szewskiej L. 27.

MARIENBAD

Kaiserstrasse „Stadt Hamburg“

Dr. St. Benedykt Kwiatkowski

b. I. Asystent kliniki chorób wewnętrznych Uniwersytetu Jagiell.
ordynuje jak w latach poprzednich od 1. maja do 1. paździer.

Dr. Zygmunt Wąsowicz

ordynuje jak w latach poprzednich od 15-go maja
W KRYNICY.

ZAKOPANE = ADASIÓWKA

Dr. BOLESŁAWA ŁAZOWSKIEGO

ZAKŁAD DYETETYCZNO-HIGIENICZNY

otwarty od 1-go czerwca do końca września.

PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI
HYGIENICZNE MASZYNOWE TUTKI

»KOSMOS«

SĄ WSZĘDZIE DO NABYCIA!

ZAKOPANE.

KRUPÓWKI 78.

„HYGEA“ PENSYONAT DYETETYCZNY i ZAKŁAD WODOLECZNICZY

bardzo pięknie położony, w ogrodzie, nad strumieniem. Wy-tworna kuchnia dyetetyczna. Najnowsze urządzenia wodo-lecznicze. Ciepłe wanny w osobnym pawilonie ogrodowym.

Właścicielka: MARYA TURZYMA.

Pensjonat dla Przejazdnych

J. Szremer i Ł. Kaplińskiej

Kraków, Szpitalna 19

w pobliżu Dworca kolej. i Teatru miejskiego.

KAMIL TOMASZEWSKI

W ZAKOPANEM, KRUPÓWKI L. 39.

Porcelanę, szkło, lampy, towary metalowe i galant., bieliznę

męską z marką „Lwa“, bieliznę wełnianą prof. dr. Jaegera, rękawiczki, wstążki, krawaty, przybory do szycia i haftu.

Zakład wodoleczniczy Dra Chramca w Zakopanem

otwarty cały rok.

Kąpiele powietrzne, zwykłe, gazowe etc.
Gimnastyka, mięsienie, najnowsze przyrządy
zanderowskie etc.

Kuchnia wykwintna i zdrowa.

Oddzielny stół jaski.

Centralne ogrzewanie — światło elektryczne,
wodociąg, kanalizacja. — Cena od 8 koron
wzwyż z całym utrzymaniem.

Firma

N. TRAUMA SYN

utrzymuje składy exportowe

wód mineralnych

wszelkich soli do kąpiele, ługów itd.

w Krakowie i w Tarnowie
(ul. Dietla 46) (Hotel krakowski).

Wody świeże. — Ekspedycja szybka.

W sezonie otrzymuje świeże przesyłki tydzień w tydzień.

Dr. Kołaczkowski w Szczawnicy

proceedzi PENSYONAT HYDROPATYCZNY i ordynuje
jak dawniej. Urządzenia nowoczesne, park sło-
neczny 20 morgowy oddzielny dla Pensjonarzy.
Kuchnia wykwintna i zdrowa. Zarząd.

SWOSZOWICE

Zdrój siarczany i Zakład kąpielowy.

Stacja kolei żelaznej, 8 kilometrów od Krakowa.

Wszystkie budynki, tak łaźienki jak domy miesz-
kalne, gruntownie odnowione, park osuszony. Restaura-
cja i kuchnia pod ścisłym nadzorem lekarskim.

Środki lekarskie: Kąpiele siarczane, kąpiele boro-
winowe, kąpiele z dodatkiem kwasu węglowego, picie
wód siarczanych i innych wód lekarskich, naturalnych
i sztucznych.

Wskazania: Gościec mięśni i stawów, wypociny
przewlekłe, obrzęki bolesne po zwichnięciach lub zła-
maniach. Choroby nerwowe, nerwice, porażenia, bóle.
Przewlekłe choroby kobiece. Żoły i gruźlica kości.
Kiła w późnych okresach. Zatrucia ręcą lub ołowiem.
Choroby skórne.

Pociągi kolei żelaznej przybywają siedm razy z Kra-
kowa i tyleż razy z Kalwaryi, oprócz tego utrzymują
komunikację z Krakowem omnibusy.

Cena mieszkań od 1 do 2 koron dziennie.

Kąpiel siarczana 1.—, 1.50 i 2.— korony.

Kąpiel borowinowa cała wraz z oczyszczającą 4 kor.,
częściowa 1—2 koron.

Lekarz zakładowy: Dr. Józef Bogdanik.

Wszelkich wyjaśnień udziela

Zarząd zdrojowy.

Sanatorium dla chorych psychoneerwowych Lwów, „Nad żelazną Wodą“.

Przyjmuje się chorych, dotkniętych wszelkimi postaciami chorób umysłowych, tudzież psychoneerwicami pada-
czkowemi, histerycznymi i choreatycznymi jak również alkoholistów i morfinistów. — Zbudowane i urządzone
na wzór sanatoryów zagraniczą, daje sposobność stosowania wszelkich najnowszych środków i sposobów leczni-
czych, a szczególnie kąpiele przedłużnych (Dauerbäder). Postępowanie z chorymi, z powodu ograniczonej liczby
ściśle indywidualizujące. Opieka domowa. Obfitość rozrywek. Staranie o odpowiednie zajęcie dla chorych.

Możliwie największa swoboda, Cena 10 koron za dobę i więcej. — Bliższe szczegóły na żądanie.
Telefon Nr. 385.

Dr. JAN ŚWIĄTKOWSKI, kierujący lekarz.

Zygmunt Ślimakowski

Kraków, Rynek gł. Linia A-B, obok głównej trafiki.

Magazyn nowości dla Dam

oraz przyborów do szycia i modniarstwa.

Na
każdy sezon
Nowości!!!

Fabryczny skład: koronek, aplikacji, wstążek i haftów szwajcarskich. Poń-
czochoy damskie i dziecięce. Materye jedwabne w gładkich kolorach. **HALKI**
TAFTOWE. Boa strusie i gazowe. Szale koronkowe i inne. Rękawiczki.
Zaboty, krawaty, kołnierze. Paski, torebki, portmonetki. Perfumerye i mydła.
Parasolki i parasole. Kwiaty i pióra (specjalność: pióra strusie!). Guziki,
taśmy, krepiny, nici, igły i wszelkie przybory do szycia domowego.
Szczotki i grzebienie.

Zamówienia z prowincyi
odwrotnie.

UWAGA:

W niedziele i święta
sklep zamknięty.

Truskawiec

Zakład zdrojowo-kąpielowy oraz stacja klimatyczna.

Ostatnia stacja kolejowa Drohobycz.

== Sezon od 15-go maja do końca września. ==

LEKARZE ZAKŁADOWI

Radca ces. Dr. Edward Krzyżanowski z Buczacza.

i Dr. Tadeusz Praschil ze Lwowa.

Położony w kotlinie na wysokości 1200 stóp, posiada kąpiele: słone, słono-siarczane, borowinowo-żelaziste, elektryczne, źródła słono-gorzkie do picia, oraz szczawą alkaliczną.

Urządzenia kąpielowe pierwszorzędne: Wanny porcelanowe, marmurowe, metalowe i drewniane.

Zakład inhalacyjny systemu Wassmutha. Leczenie elektrycznością, masażem, kuracja żółcizna i mleczna.

Mieszkania wzorowo urządzone. Sala balowa i teatralna. Lawn-Tennis. Kręgielnia. Czytelnia. Kasyno. Własna orkiestra. Apteka, poczta i telegraf w miejscu. Kościółek katolicki i cerkiew ruska. Dwie restauracje zakładowe pierwszorzędne.

Osobną broszurę o Truskawcu wysyła na żądanie **ZARZĄD.**

Dr. ZENON PELCZAR, b. długoletni lekarz zakładowy **W TRUSKAWCU**, ordynuje nadal od 15-go maja (willa Zofia). Telef. Nr. 3.

ŻEGIESTÓW

Lekarz Dr. T. Piotrowski.

- Najsilniejsze szczawy ziemno-żelaziste. -
Kąpiele słoneczne.

== Zaprowadzono kanalizację, wodociągi i oświetlenie elektryczne. ==

Kąpiele mineralne, najobfitsze w kwas węglowy, borowinowe, hydropatyczne i rzeczne w Popradzie. Okolice cudowna. Trzy sezony. W pierwszym i trzecim sezonie cena mieszkań i kąpeli o 30% niższa.

== Stacja kolejowa, telegraf i poczta na miejscu. ==

CUKIERNIA i **RESTAURACJA** **WALERYANA PŁONKI** **W ZAKOPANEM**

narodził się
Krupówki i ul. Marszałkowskiej

odznaczona na Wystawie lwowskiej 1894 roku — poleca się Szanownej P. T. Publiczności.

LUBIEŃ

Zakład zdrojowo-kąpielowy i hydropatyczny
w pobliżu Lwowa.

Najsilniejsze wody siarczane na kontynencie. Kąpiele siarczane, siarczano-gazowe, kąpiele gazowe, jak w Nauheim i borowinowe. Leczenie elektrycznością, masażem i gimnastyką.

W Lubieniu leczą się ze znakomitym skutkiem: Reumatyzm stawowy i mięśniowy, nawet najwięcej zastarzałe formy, najuporczywsze ischiasy i nerwobóle, artrytyzm, obrzęki po złamaniach i zwłknięciach, choroby nerwowe, zapalenia okostnej stawów, choroby skórne i kobiece.

Sezon trwa od 20-go maja do końca września. Mieszkanie wygodne już od 1 K. dziennie. Restauracja tania i dobra. Kąpiele po Kor. 1'20, 1'40 i 1'60, borowinowe 3 Kor. Dla ubogich znaczne opusty.

Stacja kolejowa, poczta, telegraf i apteka w miejscu. Do każdego pociągu omnibus za 20 hal. od osoby. Łazienki centralnie ogrzewane.

Lekarz zakładowy: **Dr. Ksawery Obmiński**
Zakład otrzymał w ubiegłym roku elektryczne oświetlenie i połączenie telefoniczne.

Wszelkich objaśnień udziela odwrotnie

Zarząd kąpielowy.

MERAN.

Dr. Bindera willa „Stefania“
Sanatorium i Zakład wodolecznicy

z komfortem urządzonej, wspólnie położony.

Środki lecznicze: Woda we wszelkiej formie, kąpiele mineralne, gazowe obojętne i solankowe, kąpiele elektryczne z różnymi prądami, świetlne, słoneczne i powietrzne. Leczenie dyetetyczne, wzniesieniowe, winogronowe. Mechanoterapia, gimnastyka lecznicza, szkoła chodzenia dla tabetyków, sport. Leczenie elektrycznością, prądy stałe, zmienne, faradyczne, influencyjne i wysokiego nasilenia. Gruźliczych nie przyjmuje się.

Sezon od 1-go września do końca maja.

Ceny umiarkowane. — Prospekty wysyła

Dr. Binder.

Leczy także poza Zakładem i dozwala korzystać ze środków leczniczych Zakładu eksternistom.

Zakład **Riesenhof** Kąpiele słoneczne i powietrzne.

Nowoczesne fiz.-dyet. sanatorium, wspaniałe położenie. 30 m. od dworca kolejowego Linz, u stóp góry Pöstling, w zaciszu wolnym od kurzu, wśród lasów szpilkowych. Indyw. leczenie, trwałe skutki we wszel. chorobach nerwowych, kobiecych i uporczywych. Leczenie dyet., odłuszczone i tuszy dodające sposobem dra Lahmanna. Łazienki czterokomor., mięsienie sposobem Thure Branda i wibracyjne, kąpiele z kwasem węglowym i mineralne, wzięwanie Bullinga, szkoła pływania, lawn-tennis, własna obora, ceny umiarkowane, prospekty darmo. Dr. Fränkel ze Lwowa.

RYMANÓW-ZDRÓJ

ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELOWY RYMANÓW-ZDRÓJ

Frekwencja 2.500 osób.

Położony 450 m. nad poziomem morza w powiecie sanockim w Galicyi, opodal od stacyi kolejowej „Rymanów”, własność Jana hr. Potockiego. Najobfitsza szczawa słono-alkaliczna, jod i brom zawierająca, bogata w cenne składniki mineralne ze zdrojów „Tytusa”, „Klaudyi” i „Celestyny”, odznaczone pierwszorzędnymi nagrodami na wystawach i zjazdach lekarzy i przyrodników. Zród „Klaudyi” (zdaniem Dra Dobrzyckiego, prezesa Komisyi balneologicznej Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego) zastępuje całkowicie słynne obce, bo niemieckie wody w Kissingen, mianowicie zdroje „Rakoczy” i „Pandur”, a nawet je przewyższa i jest skuteczniejszym od nich (gdyż zawiera dwuwęglan sody, którego tamte nie zawierają). Dla wielkiej ilości środków odżywczych, jakie zawiera, działa najskuteczniej u osób skrofulicznych, anemicznych i osłabionych, przedewszystkiem u kobiet i dzieci,

przeciw: żółtom (*scrophulosis*) skóry, błony śluzowej i kostnej, kości stawów, przeciw przewlekłym niezżytom nosa, gardła etc., przeciw przekrwieniom nerek, przeciw zapaleniom śródmacicznym i miąższowym, przeciw zбочnieniom w regularności, przeciw zgrubieniom, obrzękom i stwardnieniom pozapalnym, nerwobólom, hypochondryi i histeryi, blednicy, niedokrewności, jako środek profilaktyczny przeciw żółtom, po ostrych chorobach wysypkowych i zakaźnych i t. p.

Pomimo, że Zakład lat 26 istnieje, wiele osób, a szczególnie dzieci zawdzięcza mu uzdrowienie a Zakład z każdym rokiem wzrasta i rozszerza się. Położenie urocze wśród lasów szpilkowych w otwartej przewiewnej dolinie, powietrze suche, zdrowe. Leczenie kąpielami mineralnemi, rzecznemi, picciem wód, mięsieniem (massage), gimnastyką zwykłą i ortopedyczną itd. Prócz lekarza zdrojowego, ordynuje kilku lekarzy.

Oprócz tych środków leczniczych posiada Zakład wszelkie udogodnienia, mianowicie: nowe wzorowo i z komfortem urządzone łazienki, wygodne pomieszkania, kuchnię zdrową, dobrą a niedrogą, wyborną muzykę zdrojową, liczne spacerki, kaplicę, aptekę, pocztę, telegraf, sklepy, restaurację, fortepiany, czytelną bibliotekę, fotografa, automobil, własną sieć telefoniczną, łączącą wille zakładowe między sobą i z Zarządem Zakładu.

Wycieczki koniami i automobilem w okolice, zabawy z tańcami, bale, koncerty, przedstawienia teatralne, gry ogrodowe, bilard i strzelnica, urozmaicają pobyt w Zakładzie.

Zakład odwiedza corocznie I-sza krajowa kolonia lecznicza, posiadająca swe własne zabudowania, mogące pomieścić kilkaset dzieci.

Sezon trwa od 20 maja do 20 września i dzieli się na 3 okresy: I-szy od 20 maja do 20 czerwca, II-gi od 20 czerwca do 20 sierpnia, III-ci od 20 sierpnia do 20 września.

Ceny pomieszkań i kąpiel w I-szym i III-cim okresie sezonu są znacznie niższe dla zamieszkujących wille zakładowe. — Ubodzy, zaopatrzeni nawet w świadectwa ubóstwa, nie mogą liczyć na żadne uwzględnienia w sezonie II-gim, t. j. od 20 czerwca do 20 sierpnia.

Wodę mineralną i sól jodo-bromową rymanowską do użytku wewnętrznego i zewnętrznego (t. j. do kąpeli, okładów i t. p.) rozsyła na żądanie, przyjmuje zamówienia na pomieszkania i powozy do kolei, oraz wszelkich wyjaśnień udziela

Zarząd Zakładu zdrojowo-kąpielowego w Rymanowie.

Stacya kolei państwowej:
Rymanów.

Stacya telegr. i poczt.:
Rymanów-Zród (Austria, Galicya).

RYMANÓW-ZDRÓJ